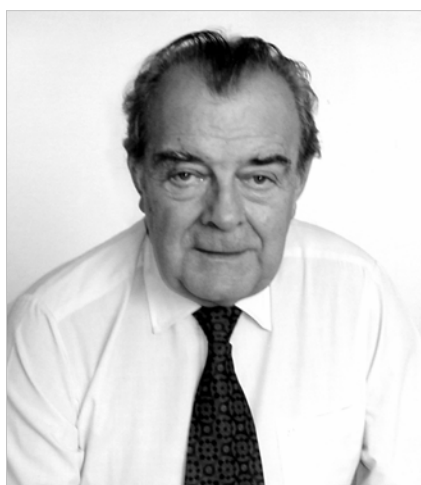

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Významné životní jubileum doc. MUDr. Jiřího ŠULCE, CSc.

Jubilant se narodil 21. října 1934 v Praze. Po maturitě na Vojenské škole Jana Žižky z Trocnova v Moravské Třebové v roce 1953 byl přijat na Vojenskou lékařskou akademii J. E. Purkyně (VLA) v Hradci Králové. Promoval s vyznamenáním v roce 1959 a po ukončení dvouletého postgraduálního školení v pražské Ústřední vojenské nemocnici byl přidělen jako hlavní lékař k 11. stíhacímu leteckému pluku do Žatce. V letech 1963–1968 zastával funkci leteckého fyziologa svazku a později svazu PVOS. V roce 1968 nastoupil do Ústavu leteckého zdravotnictví jako vědecký pracovník oddělení fyziologie a psychologie leteckého výcviku. V roce 1963 složil atestaci z vnitřního lékařství I. stupně a v roce 1986 získal nástavbovou atestaci z leteckého lékařství. Hodnost kandidáta lékařských věd obhájil v roce 1974 a docentem pro obor normální a patologické fyziologie byl jmenován v roce 1987. Na sklonku roku 1985 se stal náčelníkem (později ředitelem) Ústavu leteckého zdravotnictví. Od roku 1996, již jako občanský zaměstnanec, vede v ústavu Školici pracoviště leteckého lékařství. V letech 2000 až 2003 souběžně zastával funkci vrchního inspektora letecko-lékařské inspekce Úřadu pro civilní letectví a až do současné doby je delegátem České republiky v Lékařském výboru Sdružených leteckých úřadů JAA.

Ve své odborné činnosti postupně obsáhl široký okruh témat letecké fyziologie a psychofyziologie. Věnoval se mimo jiné objektivizaci různých forem pracovní zátěže pilotů a řídicích leteckého provozu, psychofyziologii trenažérového a simulátorového výcviku, jednání pilota ve složitých a havarijních situacích, zvláštnostem funkce smyslů za letu, možnostem farmakoterapie a farmakologického managementu únavy bez omezení způsobilosti k létání. Těžištěm jeho zájmu, v němž dosáhl prioritní a dodnes i v zahraničí oceňované výsledky, však po dobu téměř 15 let byla psychofyziologie letecké radiokorespondence. Výsledky dosažené v této oblasti našly praktické využití při rozbořech leteckých nehod.

*Zveřejňovat své práce v odborných periodikách začal ještě jako student VLA. Je autorem nebo spoluautorem téměř 400 vědeckých prací, publikovaných nebo přednesených na domácím i zahraničním fóru. K nejvýznamnějším dílům patří jeho *Letecká fyziologie* z roku 1980, oceněná nejen Československou fyziologickou společností a Literárním fondem, ale dodnes používaná a citovaná zájemci o obor leteckého lékařství. Úspěch v letech 1971 a 1984 zaznamenala rovněž obě vydání populárně vědecké knížky *Člověk na pokraji svých sil* (spoluautoři J. Dvořák a M. Morávek). Letci v roce 1974 velmi příznivě přijali jeho překlad *Psychofyziologické přípravy letce* od B. L. Pokrovského. V roce 2002 vydal jubilant s kolektivem spolupracovníků skriptu *Letecká psychofyziologie pro Vojenskou akademii Brno*. Ta v následujícím roce byla publikována jako kapitola *Učebnice pilota* a současně po doplnění a úpravách vyšla jako samostatný díl edice *Učebnice létání pod názvem Letecká psychofyziologie – Lidská výkonnost a omezení*. V letošním roce na výzvu katedry letecké dopravy ČVUT zpracoval doc. Šulc skriptu *Lidský činitel v technické údržbě letadel*.*

Kromě vlastní tvůrčí činnosti si doc. MUDr. Jiří Šulc, CSc. ještě jako řadový pracovník Ústavu leteckého zdravotnictví vytyčil cíl získat pro obor kvalifikované pracovníky. Po uznání nástavbové specializace z leteckého lékařství v roce 1986 vytvořil personální předpoklady pro realizaci nástavbové kvalifikační přípravy leteckých lékařů a v následujících letech dovedl k úspěšné atestaci celkem 54 českých a slovenských vojenských a civilních kolegů a kolegyně. Na odborná studia vyslal do Velké Británie a USA dva perspektivní pracovníky ústavu. Od roku 1980 přednáší studentům Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové základy letecké fyziologie. Se spolupracovníky vyškoloval pro Aeroklub České republiky a Leteckou amatérskou

asociaci více než 150 leteckých klubových lékařů a každoročně pro ně ve spolupráci s pražským Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví pořádá inovační kurzy. Pro Fakultu letectva a PVO Vojenské akademie v Brně vytvořil program předmětu Letecká psychofyzologie a v zimním semestru roku 1995 v něm se spolupracovníky z Ústavu leteckého zdravotnictví zahájil pravidelné přednášky. Na výzvu katedry letecké dopravy Fakulty dopravy ČVUT zpracoval obsahovou náplň předmětu Lidský činitel pro studenty bakalářského a magisterského studia v oboru technologie údržby letadel a od zimního semestru akademického roku 2004/2005 jej osobně povede.

I přes svoji odbornou a pracovní vytíženost nezanedbává své široké zájmy, kde dominují zejména divadlo, krásná a historická literatura, koncerty vážné hudby, malířské a sochařské umění. Od mládí dosud mezi jeho koníčky patří poznávání světa a jeho historicko-zeměpisné znalosti jsou rozsáhlé. Při těchto aktivitách mu již 45 let dělá společníka jeho manželka, s níž se společně raduje z úspěchů dcery a zejména dvou vnoučat.

Milý Jirko, dovolu bychom Ti při příležitosti Tvých „70“ popřáli do dalšího aktivního života pevné zdraví, hodně tvořivých sil, štěstí a pohodu v rodinném životě. To vše proto, že si Tě osobně vážíme a sobecky předpokládáme, že tvoje činnost bude i nadále výrazně přispívat k rozvoji leteckého lékařství.

MUDr. Dušan Bartoš, CSc.,
MUDr. Jozef Vanko

